

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної
політики та ядерної безпеки

15 березня 2017 року

Веде засідання перший заступник голови Комітету

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 12 аудиторія на Грушевського, так?

І також я хочу ще проінформувати, в мене була розмова з міністром, заступником міністра, який відповідає за вугільну галузь, що в наступну п'ятницю, через п'ятницю, ми плануємо провести дуже серйозний круглий стіл і дискусію взагалі по ситуації і по реформуванню вугільної галузі. Я вважаю, що Міністерство палива і енергетики було зроблено дуже багато і за підтримки і підкомітету нашого, і пана Михайла, який тут є присутнім. У нас не простий, але, я вважаю, ефективний діалог із профспілками відбувається. Ми повинні чітко усвідомлювати ті проблеми і виклики, які у нас є у зв'язку з сьогоднішнім рішенням РНБО і як забезпечити теплову генерацію, як її застabilізувати і як готуватися вже нового опалювального сезону, а, крім того, в літній період, який також має бути серйозно критичний навантаження. Тому я би просив міністерство дуже серйозно підготуватися до цієї розмови, ми хочемо розуміти вашу філософію. Тому що, з однієї сторони, мова йде про створення державної вертикальної інтегрованої системи, те, що ми обговорювали на колегії, з іншої сторони, йдуть доручення, в тому числі Прем'єр-міністра, давайте створювати ринок вугілля, давайте створювати вугільну біржу, ми повинні зрозуміти, а тут так все куди ми йдемо.

Якщо ми створюємо ринок вугілля, що в принципі правильно з точки зору європейського стандарту, то ми повинні усвідомлювати, а хто учасники цього ринку. Тому що у нас лише на станом на вчора, да, рішення РНБО, у нас було, по великому рахунку,..... І два споживачі

включились ДТЕК і держава. І тоді треба розуміти, що ми розуміємо під таким...

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. (Не чути)

_____. (Не чути) ... і "Павлоградвугілля". Все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому що в цій частині, в цій частині я при цьому також і міністерство, і комітет, щоб ми разом підготували цю дискусію і залучили серйозно всіх бажаючих і особливо Вікторію Войцицьку, тому що вона є одним із ініціаторів проведення цього круглого столу.

Крім того, я хотів би сказати свою позицію, що мене дуже турбує ситуація, яка сьогодні складається чи склалася, на жаль, в "Нафтогазі" і в "Укртрансгазі" з точки зору конфлікту, який там відбувається. Я вважаю, що комітети і народні депутати України повинні в порядку парламентського контролю дуже глибоко, серйозно, системно розібратися з тим конфліктом, який там є. Тому що, от дивіться, що отримується, у нас сьогодні "Нафтогаз", який має спецобов'язки по поставці газу для потреб населення, фактично це, якщо я не помиляюся, 52 або 55 мільярдів субсидій, які повинні через "Нафтогаз" пройти.

У нас "Нафтогаз" хоче сьогодні дуже жорстко контролювати і управляти магістральними... Як воно?

_____. "Укртрансгаз".

ГОЛОВУЮЧИЙ. "Укртрансгаз". "Укртрансгаз" по великому рахунку середня плата за транзит російського газу в Європі складає 2,2, і 2,4 мільярда доларів за рік.

У нас "Нафтогаз" хоче чітко управляти "Укргазвидобуванням", а це на секундочку 16 мільярдів власної добичі газу в 16-му році. І у нас через "Укртрансгаз" по імпорту в 16-му році зайшло приблизно 14 мільярдів метрів кубічних газу. Тобто, якщо це все скласти, да, це як колись Аркадій Райкін казав "бешенные деньги", з однієї сторони. Я тоді не розумію, не бачу, де державні інтереси, за які іде боротьба. В чому роль, інтереси держави. А з іншої сторони, я не зовсім розумію, тоді, коли ми говорили, от ми з Ольгою Валентинівною проводили такий серйозний круглий стіл по ефективності корпоратизації. Коли у нас спостережна рада, яка складається з п'яти чоловік, де немає жодного представника держави сьогодні в "Нафтогазі", жодного. І там є три англійця, і три голоси англійців визначають ефективність і напрямок роботи всієї державної системи. Якщо це мова йде про таку корпоратизацію, про таке ефективне управління, коли три іноземця приймають рішення, я думаю, що тоді треба нам було розібратися і позадавати питання, за що йде війна і чому воно так.

Якщо хтось там винен, хтось неправильно щось зробив, то є НАБУ, є Генеральна прокуратура, давайте притягувати до відповідальності. А якщо мова йде за банальний контроль над фінансовими потоками, я, думаю це складне питання, це не правильно.

І остання інформація, яку я би хотів би сказати для членів комітету, у нас прийшов лист із посольства Китаю, вони запрошують, дати декілька кандидатур на навчання з 29 березня по 12 квітня семінар по энергетической стратегии для стран в рамках инициативы "Один поезд – один путь". Владение английским языком, хорошее состояние здоровья, отсутствие психически-инфекционных заболеваний. Программа семинара є... *(Не чути)* народних депутатів прийняти участь, я готовий включити у список і подати в посольство Китайської народної республіки для того, щоб вони розглянули.

Поки що у мене є одне побажання тільки народного депутата, який висловив...

(Загальна дискусія) (Не чути)

Добре, шановні колеги, ...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

(Загальна дискусія)

Шановні друзі, у нас є кворум, і ми можемо перейти до порядку денного.

_____. Перше – "Різне", мы начали з "Різного", может быть пройдемся по "Різному".

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, Михайло

БОНДАР М.Л. Шановні колеги, Олександр Георгійович уже трошки сказав про вугільну галузь. Ми як підкомітет і я запрошую всіх народних депутатів, щоб теж приєдналися до цієї дискусії з міністерством.

Я конкретно хочу проінформувати про ту трагедію, яка сталася 2 числа на шахті "Степова" у Львівській області, де 8 загиблих, 29 травмованих. Я включений в урядову комісію. Вже експертна комісія приступила була до роботи 6 числа, багато вже є там напрацювань, ми бачили, які там зауваження. Але що найголовніше, що коли 2 числа стався вибух, 3 числа вже засідав уряд і створили робочу групу, яка мала встановлювати причини виникнення цієї аварії. І якраз ця група мала створити експертну групу, яка мала спуститися в шахту. На жаль, вона не прибула ні 3 числа, ні 4, ні 5, а аж тільки 6. Ну, експерти зразу заявили, що чим дальше відтягувати відповідно ці дні об'єктивно встановити причини буде тяжко. І це все зазначено в протоколах, підписано і надано було керівнику, міністру Зубку якраз до розгляду. Неприпустимим вважається те, що ця комісія була створена на базі

Держкомпраці. Вважалося, що це мало бути на базі профільного міністерства все-таки створено. Ну сказали, що зараз є зміни в законодавстві і відповідно.....

Зустрічалися з родинами загиблих, були присутні на похоронах. Там і Львівська обласна державна адміністрація виділила по 100 тисяч загиблим і від 20 до 60 тисяч постраждалим, 500 тисяч загиблим, і 85 тисяч виділив уряд. Ці кошти обіцяли до кінця тижня надійти вже на рахунки. Соцстрах також має десь до 21 числа вже виплатити ті кошти, які мають там надійти сім'ям і загиблих, і на утриманців. Але найголовніше, що під час отих всіх нарад, засідань, що було встановлено - це першочергове недофінансування якраз вугільної галузі. Тому що, що там би не знайшли, наприклад, там чи електрообладнання, яке там не відповідає дійсності, або там старе, або там... ну, уже не мало би експлуатуватися, це все залежить від того, що не було профінансовано.

Дякуючи уряду, дякуючи нам, і депутатам, що проголосували, в цьому бюджеті, 2017 року, є заложено мільярд якраз держгарантій на модернізацію шахт і закупівлю обладнання. 300 мільйонів вже пішло з кредитних грошей для закупівлі цього обладнання. І тут же, коли ці кошти заходять, починають блокувати рахунки, починають банкрутити державні підприємства. Я зі своєї сторони вже звернувся і в прокуратуру, і в СБУ. Тому буду просити також в подальшому підтримки і комітету в цьому плані, щоб розібратися, чому це робиться в час, коли, наприклад, введений надзвичайний стан в енергетиці у зв'язку з блокадою східних якраз шляхів поставки вугілля і інших, як ви зазначили, енергоносіїв.

Тому буду, ще раз кажу, на слідує п'ятницю, я хочу зазначити, як буде засідання разом з міністерством, будемо просити також підтримки якраз в цих питаннях. І до того часу будемо мати, напевно, більше інформації, і постараюся вас ще поінформувати по ходу розслідування на шахті "Степова"...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Леонтійович, я дуже просив... я би запропонував от ваше звернення до контролюючих органів. Я думаю, що всі народні депутати – члени комітету готові підписати і підтримати. І, в принципі, це буде розглядатися як додаткове публічне звернення комітету з тими речами, на які будемо жорстко реагувати. Я пам'ятаю, "Енергоатом" Пам'ятаєте, да, ціна питання була 140 мільйонів гривень. Давайте тут теж по рукам дамо для того, щоб ні в кого не було спокуси.

Артур Володимирович.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Спасибо, Александр Георгиевич. Я поддерживаю своего коллегу... Правильно говорится. есть программа там выездных заседаний..... из того, что вы сегодня акцентовали. Есть, первое, некая философия министерства, которая о которой я говорил, и которая не подтверждена цифрой. Но как членам комитета нужно понимать, что философия это хорошо, но лучше... я об этом говорил и меня поддерживает Лев Теофилович

Поэтому выездные заседания, есть ряд проблемных вопросов. Это вы говорили мы говорили об угольной промышленности, вы говорили об Энергоатоме, и мы говорили о теплоэлектростанции, так. Вот смотрите, мне хотелось, чтобы мы комитетом выработали свою позицию, есть решение сегодня Ради национальной безопасности от в части того, чтобы запретить перевозки. Как будет реагировать не в рамках философии, а в рамках реалий. Сегодня, скажем так, и тепловая генерация и как будет продолжаться дальше обеспечение углем.

Потом как будет..... потеплело, скажем, так что энергопотребление снизится по факту, что-то не так, и прошлый сезон это цифры, он показал, что у нас потребление электроэнергии выросло период июль-август месяц. Как будет реагировать... я думаю, что мой коллега Владимир Владимирович поддерживает. Как будет атомная энергетика

реагировать на это, насколько она может работать в таком режиме несбалансированном, вот. Ну, и конечно, как будет использоваться ветроэнергетика там ей понятно. Ей все равно, откуда дует ветер. Но хотелось, чтобы мы, все-таки возвращаясь к выездным заседаниям, выезжали туда, и были все члены комитета, я обращаюсь ко всем. И посмотрели проблемные вопросы именно на местах, услышали, для того, чтобы транслировать дальше и защищать эту позицию, энергетическую позицию именно вот в рамках нашего комитета.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Владимирович, можно, я как бы дам ответ на ваших два вопроса.

Первое, я за то, чтобы выезжали, и я готов выезжать. Но у нас очень часто проблема с кворумом на заседании комитета, я, к сожалению, должен это признать. И когда вот мы с Михаилом Леонтьевичем хотели сделать выездное заседание во Львове, ну, по львовским шахтам, и у нас как бы, когда начинаешь говорить там с кем-то, поедem, не поедem, у нас там очень-очень тяжело собирать. Тогда давайте принимаем решение, что если мы утверждаем какой-то график, тогда график утвержден, и мы там встречаемся. Это что касается выездных заседаний. То есть я поддерживаю вашу позицию.

МАРТОВИЦКИЙ А.В. Александр, ведь я сказал, я повторил только те проблемы, на которых вы сделали акценты.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я согласен.

МАРТОВИЦКИЙ А.В. Вот туда, давайте ехать туда.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хорошо. Я, не, я поддерживаю...

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. А тот, хто не поедет, ну, давайте напишем этот, можно говорить сейчас? Давайте напишем в "Голос України" там, или где там, или в "Вестнике парламентском". Пожалуйста, пусть видят... *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте спочатку опублікуємо тих, хто не ходить на засідання комітету. В мене от є, от списки.

И второй вопрос относительно, относительно там позиции министерства и так далее. Смотрите...

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Она должно меняться, вы согласны?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Она должна кардинально меняться. И очень динамично меняться, потому что вызовы уже не просто на пороге, они уже зашли, они уже зашли в открытый

Смотрите, в прошлый раз у нас был на заседании вице-премьер-министр Кистион. І він каже: "Я готовый, я готовый до будь-яких дискусій, прийти до зустрічі з членами комітету".

В мене тільки що була зустріч з міністром, абсолютно аналогічна позиція. І я запропонував, кажу, давайте ми на цьому тижні ми вже не встигнемо. Давайте виберемо день на слідуючому тижні, запросимо віце-прем'єра, який відповідає за енергетику, міністра, який відповідає за... не тільки за філософію, а за стратегію, да, основних стейкхолдерів, які відповідають за ті галузі.. підгалузі, про які ви говорили. І в рамках підготовки стратегії, да. Робота як іде? Ми проведемо, ми послухаємо їхню точку зору, ми позадаємо свої запитання, ми сформулюємо свої пропозиції і в такий спосіб будемо рухатися далі.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Они должны нам дать материал, с которого мы бы делали пропозиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, ми хочете, щоб вони нам дали матеріал. А потім ми їх запрошували? Чи щоб ви їх запросили...

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. А як же? Его нужно изучить. ну, вы согласны?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, тоді давайте... подивіться, по дивіться

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Смотрите, по угольной, вот по угольной проблеме, вот Виктория Войцицкая подняла эту тему, она сформулировала как бы ряд вопросов, по которым она хотела бы получить ответы и информацию, и позицию министерства. Я подписал этот документ и передал министру. И министерство готовит то, что нам нужно на эту встречу.

Если вы сформулировали, что вы считаете, нам нужно первое, второе, третье – нет вопросов.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Я под стенограмму сформулировал.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все.

_____. *(Не чути)*

_____. Два слова по этому вопросу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, ми просто почали з "Різного".

_____. Ну, ви ж почали, да. Ну, не знаю, куда хочет ехать коллега, но если вы думаете, от того, что если они куда-то поедут, то они станут более профессиональными – вы глубоко ошибаетесь. Поэтому как бы тут у нас ситуация такая и вот эта трагедия на шахте "Степовой" очень правильно о которой сказал коллега. Тут разруха, как говорил известный герой, не в этих самых, не в туалетах, она – в головах. И вот он действительно не понимает, что значит, не дофинансировать на шахте предприятия рабочим местом, на сверхкатегорийной шахте 95 километров подземных выработок на шахте "Степовой", 1700 подземных людей, я внимательно там все прочитал, сверхкатегория и взрывоопасная пыль. И там добывается тогда, когда его концентрация от 6 до 16 процентов, особенно Значит там была такая концентрация и, я не знаю, что там рассказывают, смыли, не смыли, там рассказывают, я вот читаю, удивляюсь. Потому что я всю жизнь проработал на шахтах 30 с лишним лет и принял в свое время шахту "Горская", на которой четыре взрыва было и последних 57 человек погибло, слава богу, после этого не одна, построили там все, что надо было, в 80-е еще годы. Но я удивляюсь вот этому унаследованию то, что вы рассказали, мне дико, как оно там идет. Давайте послушаем, пусть нам расскажут что там произошло? Произошло, искра всегда найдется. А где была система оповещения, которая должна быть выведена диспетчером? Когда не закупалось, я не говорю там о приборах и дневальные проверки, которые и так далее. Поэтому

Теперь, когда мы говорим о реорганизации угольной промышленности, Ну осталось 33 государственных шахт, это меньше чем обычное было работающее объединение и дает добычи меньше. Конечно, централизация, их просто по структуре это одно объединение, которое всегда было, одно угольное объединение.

_____. *(Не чути)*

_____. Поэтому давайте мы отдельно как-то, пусть придут и скажут, где, на комитете пусть доложат, давайте мы их вызовем. Слушать, как говорится, понимаете, новая программа и так далее, в то время как там надо взять базовый, надо вкладывать деньги и нужен план развития. А когда люди отдельные в министерстве, я пытался с ними разговаривать, сможет на конечно о чем тогда речь, вот такое расследование, как вы сказали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хорошо.

Лев Теофілович, будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. *(Не чути)*

По-перше, я вважаю, що поїздки такі, які *(не чути)* в електроенергетиці зокрема, це треба збиратись тут, в Києві. Брати там диспетчера "Укренерго", брати ... енергоринок, брати *(не чути)* ... на всіх графіках, що воно є, як Тоді ми побачимо реально все.. *(Не чути)*

Я хотів в "Різному", сьогодні вже згадували мене В черговий раз стосується Закону про ринок електроенергетики. І ми плануємо на наступний тиждень виносити на комітет. Тут проінформувати, що і далі, що скільки вже часу минуло від прийняття в першому читанні, далі правки до законопроекту.

Тому ми ефективно працювали і працюємо, щоб "дошліфувати" і правильно сформулювати законопроект до другого читання. Таблиця вже готова, ми всім розіслали. Власне хотів поінформувати, що ми якби вийшли за межі там регламенту і процедур, і ми приймали правки, які приходили поза межами 14 днів.

Разом з тим, для того, щоб сконсолідувати всі найкращі думки, ми взяли на себе такі права і повноваження, сформували правки в рамках, так би мовити, авторства робочої групи. А також ми багато дискутували з

Європейським енергетичним співтовариством і були у них зауваження. Приходилось міняти, дописувати.

І це також під впливом їхніх пропозицій. А вони є фактично одні із співавторів законопроекту. І наше зобов'язання по втіленню Третього енергопакету відповідно також покладає на нас зобов'язання з їхньою думкою рахуватись.

Ми сформували цю таблицю до другого читання таку, яку вже всім розіслали і, власне, враховуючи правки, які пізніше поступили, враховуючи правки, які ми сформували на робочих групах. Тому я би хотів підтримати, з розумінням поставитися до того складного законопроекту і на наступний тиждень, відповідно, розглядати в такому вигляді, який ми вже всім розіслали, і вже всі можуть з ним... ну вже б могли ознайомитися і нормально підготуватися до обговорення на комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. ...чи є така процедура, включаючи...

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Ні, немає. Немає.

ІОФФЕ Ю.Я. *(Не чути)* Це закон?

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Що?

ІОФФЕ Ю.Я. Це закон?

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Закон.

ІОФФЕ Ю.Я. Як називають порушників закону?

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Негодні. От я визнаю, що я – негодні і хочу, щоб ви мене толерували... *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але підтримали.

_____. Лев Теофилович, смотрите, огромная работа проведена и комитет работал, действительно. Но сегодня не работает Закон 663 в рамках третьего энергопакета. Да?

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Другого.

_____. Другого энергопакета. И мы сегодня не принимаем решения о том, вообще как без работы... как работает энергорынок. По всем, что происходит еще дополнительно, у нас еще разбалансируется и эта сторона. Поэтому ну может быть нужно рассмотреть альтернативный какой-то законопроект, покуда мы здесь... ну рабочая группа... по решениям рабочей группы по наработкам примется решение, проголосует в зале. Может быть нужно принять компромисное решение и принять альтернативный закон?

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Який альтернативний закон? Четвертий енергопакет?

_____. Нет, продолжить действие, вот на год продолжить.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Чего?

_____. 663-го закона.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Щоб він далі... Ви самі сказали, що 663-й закон не втілений і не працює. То нащо продовжувати те, що не працює?

_____. Він має на увазі, що... *(Не чути)*

...ось що. І я знаю, хто товкав цей.... *(Не чути)* Ті, що у вас в робочій групі. Зараз розкажуть.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Хто в мене в робочій групі?

_____. Ті ж самі, я вам скажу, я вам кажу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це ті, які приходили на робочу групу.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Якщо ви маєте на увазі компанії ДТЕК, вона не є в робочій групі, про яку ви згадуєте. Один раз.

_____. *(Не чути)*

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. І ви один раз були.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, можна я...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлій Якович, можна я перед тим, як перейти до порядку денного, я проясню ситуацію по 663 і по законопроекту?

Шановні колеги, я на своїй пам'яті двох каденцій не пам'ятаю такого величезного обсягу роботи, який комітет, робоча група провели по підготовці Закону про ринок електричної енергії. Колосальна робота була проведена по ринку природного газу, ви пам'ятаєте дискусії по регулятору і ми сьогодні

прийшли вже до правильного компромісу прийняття цього законопроекту. Прийняття закону 4493, щоб ви розуміли, знімає проблему, про яку ви говорите, 663. І ми, з точки зору голосування, я вважаю, в комітеті і з точки зору голосування в залі, і з точки зору підтримки наших всіх європейських і міжнародних партнерів, маємо шанс 4493 проголосувати швидше ніж той законопроект про пролонгування 663. Ви знаєте, що в понеділок був зареєстрований законопроект про пролонгування дії 663 до 1 липня 2018 року? Я вам скажу більше, щоб ви знали, я знаю групу народних депутатів, які готують ще один альтернативний законопроект. Я знаю дві групи, одна група готує на три роки, а одна група готує на півроку до кінця цього року. Тобто в будь-якому випадку, повертаючись до проблеми 663, а вона реально критична, вона дуже важлива, але ми з вами з точки зору наших організаційних засідань можемо і той Закон про ринок електричної енергії 4493 і про продовження 663 розглянути тільки через тиждень на засіданні комітету слідуючого. І шанси прийняти Закон про ринок електричної енергії, який стільки років чекає Україна, у нас, з моєї точки зору, набагато більше, ніж... І це буде правильно для країни, це буде чесно і це буде справедливо.

Якщо зал, не дай Бог, не проголосує, тому що ми знаємо позицію деяких політичних фракцій, і політична ситуація в парламенті, на жаль, ну, накаляється, ну, повернемо на друге повторне читання, тоді будемо з вами приймати рішення, як виходити з цієї ситуації. Але ми мусимо рухатися вперед. Ми не можемо робити крок вперед і три кроки назад.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Але так, я тільки додам, перепрошую. Але, якщо не проголосує, тоді реально вже ситуація стає критичною з цих міркувань, про які згадує пан Мартовицький, пан Іоффе. Тому я вважаю, що все-таки зал би мав голосувати, зважаючи всі плюси і мінуси того чи іншого законопроекту.

Разом з тим я ж залишаю за собою право повторити ці вимоги, які я сказав щодо прийняття закону, щоб ми почали втілювати Закон про

незалежного регулятора принаймні в частині того, щоб була оголошена перша ротація, яка вже давно мала бути оголошена, до 25 травня вже має бути новий, частина...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Три нових члени.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Три нових члени. І також і одна вакансія, яку також можна заповнити в час першої ротації. І це не менш важливо, ніж продовження будь-якого закону о прийняття нового закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, перейдемо до порядку денного.

Перше питання про проект Закону про Фонд енергоефективності, авторство Кабінету Міністрів України 5598. Я хочу вас проінформувати, що мав бути і був, виїжджав вже Зубко віце-прем'єр-міністр для того, щоб доповідати, але враховуючи, що у нас на початку були питання з кворумами. Я попросив... кажуть, що ви вже не приїжджаєте, що я представляю цей законопроект, і якщо ви не будете заперечувати, то я декілька слів про нього скажу, тим більше, що тут є керівник Держенергоефективності.

Я думаю, що всі ми розуміємо проблему енергоефективності і української економіки, і нам потрібні інструменти, які б давали можливість нам співфінансувати або інвестувати програми пов'язані з модернізацією житлового сектору, житлово-комунального господарства, бюджетної сфери і так далі. І Кабінет Міністрів пропонує законопроект про Фонд енергоефективності, і під час зустрічі з Шевचовичем ми отримали підтвердження, що вони готові... якщо я не помиляюсь, скільки, Сергій Дмитрович?

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сто мільйонів євро виділити для фінансування цього фонду, але для цього повинен бути прийнятий відповідний законопроект. Кабінет Міністрів вніс цей законопроект, ми декілька разів на круглих столах його обговорювали в різних форматах. Я вважаю, що ідея правильна, я вважаю, що такий інструмент в державі повинен бути як Фонд енергоефективності з відповідною системою контролю і запобіжників. Але до нього є ряд зауважень, які можна буде обговорювати, дискутувати і приймати між першим і другим читанням. При чому цих зауважень багато, тому я вважав би, що в першому читанні його можна було б прийняти, винести в зал Верховної Ради, подискутувати і потім уже між першим і другим читанням створити робочу групу, і попрацювати більш точно.

Можливо, є якісь запитання, зауваження? Будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Скоріше така процедурна пропозиція. Це один із також комплексних законопроектів як і ринок природного газу, і енергорегулятор, і ринок електроенергії. І вони потребують не тривіальне, на мій погляд, роботи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Глибокого аналізу...

БЄЛЬКОВА О.В. З боку комітету в тому числі. Я би пропонувала в подальшому, коли такі законопроекти приймаються до першого читання одночасно визначати керівника робочої групи, щоб ми знали на кого, в принципі, орієнтуватися і хто несе персональну відповідальність із членів комітету за збір правок, їх консолідацію, відстоювання, аналіз, співпрацю з інжео, там, з усіма експертами і так далі. Мені здається, що це дуже важливо. Просто прийміть до уваги, бо у мене теж дуже багато є пропозицій, і я думаю, що тут будуть дискусії важливі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

Тарас. Михайло, будь ласка.

БОНДАР М.Л. Тільки питаннячко. Якраз між першим і другим, ну немає таких пунктів, що не можна буде змінити, наприклад, між першим і другим читанням.

_____. *(Не чути)*

БОНДАР М.Л. Все можливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович, будь ласка.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Я Михаила Леонтьевича поддерживаю, чтобы у нас не получилось так, не знаю, протокол или как угодно, есть те поправки, которые потом рабочая группа принимает решение, что это невозможно, потому что согласно статьи регламента, невозможно изменить тело закона. Поэтому я согласен там и поучаствовать в доработке этого законопроекта. Вот чтобы так не получилось, что да, поправки хорошие, но уже все, законопроект есть и чтобы он не завис. А так, в принципе, я согласен, в первом чтении его нужно поддержать и доработать, изучить и подробней доработать.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Валентинівна, будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Я якраз мала ті самі застереження, я не можу гарантувати сто відсотковою гарантією, що все можна врахувати, але, як ми пам'ятаємо по регламенту, якщо є назва глави відповідної щодо тієї правки, яку ви хочете подати. То в принципі ми гарантовано можемо її врахувати, це не гарантує, що саме вашу приймуть, але я свої продивилася, я нічого не

знайшла з того, що мені б хотілося, а тут немає такої глави. Тому в принципі, я думаю, що це можливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я так розумію, я можу поставити на голосування. Хто за те, щоб в першому читанні рекомендувати Верховній Раді розглянути цей законопроект, прошу проголосувати.

Хто – проти? Утримався? Один. Дякую.

Друге питання порядку денного проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виключення Держенергоефективності з переліку контролюючих органів. Автор Кабінет Міністрів України 4595. Сергій Дмитрович Савчук, голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження, будь ласка.

САВЧУК С.Д. Шановні народні депутати, шановний Олександр Георгійович, ваші увазі пропонується проект закону, який ви озвучили і він передбачення виключення Держенергоефективності з переліку контролюючих органів. Прийняття цього законопроекту обумовлено необхідністю проведення вже на цей час не актуальних законодавчих актів з питань нагляду/контролю у сфері енергозбереження у відповідність до діючого законодавства і правової практики країн ЄС. Зокрема, з 2012 року з Закону України "Про енергозбереження" виключено правові норми щодо обов'язковості державного контролю у сфері енергозбереження. Це розділ V "Контроль у сфері енергозбереження та відповідальність за порушення цього закону".

Крім цього, положенням про наше агентство функції здійснення державного контролю/нагляду не передбачено.

У зв'язку з цим законопроект передбачає внесення відповідних змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, законів України про енергозбереження, про теплопостачання. І зазначені статті, вони взагалі передбачали відповідальність керівників суб'єктів господарювання,

директорів, головних інженерів і так далі за неправильну експлуатацію паливовикористовуючого обладнання і непроведення, наприклад, державної експертизи з енергозбереження, яка з 2011 року також вже не є обов'язковою.

Застосовувати такі санкції можливо лише під час проведення перевірки підприємства і виявлення, наприклад, роботи двигуна на холостому ходу. А сьогодні державний контроль з безпосереднім втручанням у виробничу діяльність суб'єктів господарювання допускається лише, якщо це загрожує безпеці і здоров'ю людей або національній безпеці.

Ну, і, крім цього, максимальна санкція за такі порушення становить 100 неоподаткованих мінімумів громадян, тобто 1700 гривень, що при нинішній вартості енергетичних ресурсів не можна вважати адекватним заходом відповідальності.

Якщо говорити про... Якщо говорити про взагалі про світ, то аналогів подібних заходів контролю не існує в жодній розвинутій країні. І, натомість, більшість з країн ЄС сьогодні застосовує механізми стимулювання і ми теж сьогодні займаємося стимулюванням, ви знаєте, це і "зелений" тариф, це і програма "тепліх кредитів", це той самий Фонд енергоефективності. І також є фіскальні інструменти такі як екологічні, енергетичні податки збору. Наприклад, є екологічний податок на викиди CO₂, стягується, наприклад, це Нідерланди, Данія, Італія, Норвегія. І це є стимулюванням до того, щоб ці підприємства в той чи інший спосіб зменшували викиди, а значить і запроваджували енергозбереження, чисті проекти.

Або енергетичний податок стягується за споживання понад встановленні показники електроенергії, газу, нафти і так далі, це Австрія, Бельгія, Великобританія.

Тому над впровадженням механізмів, які я щойно озвучив, в європейських агентствах сьогодні вже працює. І крім цього, відповідно до вимог директиви ще 27-ї, яка прийнята була в 2012 році, агентство розробляє проект Закону про енергоефективність. І цей закон має бути вже прийнятий, відповідно до цієї директиви, в 2017 році. Він буде містити

систему зобов'язань виробників енергії щодо скорочення кінцевого споживання енергоресурсів, вимоги щодо енергетичного аудиту та інші заходи державного контролю, які притаманні розвиненим країнам та передбачені законодавством ЄС.

Тому, підсумовуючи, я пропоную підтримати цей законопроект і позбавитися від фактично рудиментів – невиправданої та вже скасованої на законодавчому рівні ще в 2012 році системи адміністративного контролю за ефективністю використання ресурсів енергетичних суб'єктами господарювання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, які є запитання до Сергія Дмитровича? Ольга Валентинівна, будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Сергій Дмитрович, дуже рідкий випадок, коли от у мене навіть плюс стояв повний, а тепер собі сиджу і думаю, от виходить, що блокада в країні, ми тут потерпаємо від залежності від Росії, а відповідальності ніякої за марнотратство, так скажімо, в цій галузі, особливо, яка стосується використання джерел енергії споживачами, там, де вони не можуть контролювати або якимось, ну, заподіяти тому, що є певна неефективність витрат енергії на рівні, наприклад, великого будинку, тоді виходить – немає. Я довіряю вам, що, напевно, стимулюючі заходи є більш правильними, але виходить, після прийняття цього закону взагалі ніяких штрафів, ніякої відповідальності за додаткові витрати енергії не буде. Правильно я розумію?

САВЧУК С.Д. Так. Дякую за ваше запитання.

Ви абсолютно правильно розумієте. І сьогодні їх і дійсно і не може бути, бо вже, як я вже... я починав з цього, що в 2012 році із Закону України про енергозбереження чи в 2012 виключені всі правові норми щодо

обов'язковості державного контролю в сфері енергозбереження. Тому в нас таких навіть функцій нема. Ми приводимо всього-на-всього законодавство у відповідність, у відповідність вже до діючого Закону про енергозбереження, це перша теза. А по-друге...

БЄЛЬКОВА О.В. В 2012 році багато чого приймалося. Я, ну, добре пам'ятаю той рік, там багато чого прийнялося. Це не означає, що це правильно. Я просто вас запитую як спеціаліста у цій галузі.

САВЧУК С.Д. Да, я...

БЄЛЬКОВА О.В. Скажіть, це правильно...

САВЧУК С.Д. Це правильно.

БЄЛЬКОВА О.В. ...що взагалі не буде ніякої...

САВЧУК С.Д. Це абсолютно правильно, оскільки на сьогоднішній день, навіть як показує вже наша практика, сьогодні я можу говорити за практику двох останніх років, де ми бачимо, якщо ви згадали тут населення, багатоповерхові будинки, то ті багатоповерхові будинки сьогодні, які скористалися нашою державною допомогою, фактично тим стимулюванням, яке ми сьогодні запровадили і, до речі, цей Фонд енергоефективності теж це буде додатковий стимул. То всі, хто сьогодні скористався і я можу будь-кого завезти на ці об'єкти, і в нас є відповідні дослідження, наше безпосереднє, де завдяки утепленню, навіть мінімальному утепленню або просто людина лічильник поставила, в індивідуальний тепловий пункт або якщо це комплексна термомодернізація, то в нас скорочення іде споживання цих ресурсів від 30 до 70 відсотків і це працює. А сьогодні якщо б в мене навіть були інспектори, які б могли, наприклад, ходити по цим будинкам, а у

нас 100 тисяч багатоквартирних будинків, у нас 6,5 мільйонів тільки індивідуальних домогосподарств, я вже не говорю про промисловість. Якщо б вони ходили і накладали ці штрафи при визначенні того, що якась там шахта, наприклад, чи якийсь там нікелевий завод феросплавів там ще там не так і їм давали 1 тисяча 700 гривень штрафу або навіть якщо більше, то це тільки, як показує вже практика, бо вже таке було колись з Держенергоефективністю, ми б працювали тільки на те, щоб ці цифри там виписувати, на місцях все рівно це б не спонукало жодного ні підприємство, ні власника цього підприємства, ні акціонера до використання в ефективний спосіб на місцях домовлялися, так як це вони робили. Тому це була б просто та корупція, яку б агентство мало б постійно з нею боротися або очолити і те, і те

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Сергій Дмитрович, дякую. Краткість – іскра таланту.

Шановні колеги, я можу поставити. Є запитання? Артур Володимирович, будь ласка.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Є багато зауважень від науково-дослідного експертного управління і в який термін ви сподіваєтесь їх вирішити? Є багато зауважень, знайомилися. Ваші пропозиції, коли ви їх будете вирішувати?

САВЧУК С.Д. Там по суті я не побачив, по суті цього законопроекту там в цілому є зауваження до роботи, так би мовити, як ми маємо вирішувати питання енергоефективності, енергозбереження? У нас на сьогоднішній день є чимало законопроектів.

_____. Загалом там нема по цьому законопроекту позитивного висновку науково-дослідного експертного управління, нема позитивного висновку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так що, Сергій Дмитрович? Запитання, відповідь.

САВЧУК С.Д. Дивіться, у нас є Закон про енергоефективність, ви правильно задали питання, як ми будемо вирішувати? Я теж сказав вже, але ще раз повторю. Проект закону про енергоефективність, сьогодні його врегулюємо, ми маємо міжвідомчу робочу групу, куди входять всі центральні органи, якщо потрібно, ми вас особисто запросимо, якщо потрібно, якщо ви будете. І цей проект Закону про енергоефективність, який сьогодні випикується відповідно до європейських директив енергоефективності, він передбачатиме повністю всю систему, як контролю, стимулювання і так далі, це буде один комплексний закон.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Багато посилань на європейську енергоефективність. Ми працюємо в Україні, будь ласка, адаптуйте до України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хотів би, Сергій Дмитрович, я вважаю, що позиція Артура Володимировича, вона корелюється з позицією Ольги Валентинівни. От я відкриваю висновки, от я читаю пункт 1, потребує додаткового обґрунтування пропозиція до статті 18 Закону України про енергозбереження щодо виключення з неї положень, за яким стандарти у сфері енергозбереження є основою для застосування економічних санкцій за не раціональне використання паливно-енергетичних ресурсів, виробництво енергетичного і ефективного обладнання та матеріалів. Тобто ми тоді, я розумію, що ми цим законом приводимо у відповідність до закону 2012 року, там якісь норми, але ми в державі маємо проблему і не маємо на

сьогоднішній день інших інструментів або пропозицій, як цю проблему вирішувати, розумієте. Ми залишаємо, да, ми приведемо цим законом у відповідність до 2012 року закону, а проблема залишиться.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ні, я розумію, то ми це передбачаємо де, в якому законі?

САВЧУК С.Д. В проекті Закону про енергоефективність ми комплексно вирішуємо це питання і в робочу групу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. В базовому законі про енергоефективність?

САВЧУК С.Д. Енергоефективність, не будівлі, а енергоефективність. І в робочому групі, до речі, входять помічники народних депутатів з вашого комітету, тут присутні, вони підтвердять, що ми це врегульовуємо комплексно в одному законі.

_____. *(Не чути)*

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Тоді питання. Якщо ми викидаємо з Адміністративного кодексу статті про відповідальність, то щоб ви не написали в іншому законопроекті, у нас вже не буде адміністративної відповідальності, бо в кодексі немає. Але найгірше, що ми вже цей законопроект обговорювали на засіданні комітету, він тоді в готелі "Київ" проходив, я пам'ятаю як сьогодні. Ті самі питання ми піднімали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не це питання було.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. То цей був законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це був...

САВЧУК С.Д. Але в нас позиція та ж сама, на сьогоднішній день просто ходити по підприємствам і збирати штрафи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Дмитрович, питання не в цьому. Питання в тому, ми можемо це проголосувати, тут як би принципових заперечень немає. Народні депутати хочуть зрозуміти, члени комітету, а в який спосіб ми будемо вирішувати, як буде вирішуватися проблема в країні, безхозності?

САВЧУК С.Д. Так, в країні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якими законопроектами, якими нормами? Більш детально, розумієте.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Валентинівна, будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Я хочу для протоколу сказати, що мене переконав пан Сергій. Я зрозуміла логіку, скажімо, того, що нинішні норми не працюють і в принципі їх просто тримати це фікція, тому що в нього немає інспекторів. І краще ці кошти відправити на стимулюючі заходи. І "Нікельферосплав" чи кого ви там згадали все, він сам має мати ринкові стимули для того, щоб споживати менше енергії. А для того треба, щоб всюди були ринкові ціни на всі види енергії і тоді все збалансується за рахунок ринкових механізмів. Я вас підтримую.

САВЧУК С.Д. Абсолютно, плюс ми зараз працюємо над створенням окремого фонду не по енергоефективності для того, щоб населенню, а окремий фонд, куди будуть заходити кошти від CO₂ від викидів, а це вже є той самий європейський досвід, де йде допомога саме підприємствам, які генерують ці CO₂. І це окрема тема, окрема концепція, яку я буду тут захищати перед вами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Можу ставити на голосування, в першому читанні підтримати, так? Хто за це, я прошу проголосувати. Прошу порахувати. Хто – проти? Хто – утримався? Один. Дякую. Прийнято.

Слідуючий законопроект.

ІОФФЕ Ю.Я. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. По всіх інших. Ви утримуєтесь, да? Все. Тобто по всіх законопроектам пан Іоффе утримується. Дякую.

Проект Закону про внесення змін до деяких законів України у сфері використання ядерної енергії, Кабінет Міністрів України (5703).

Є Столярчук Борис Васильович? Будь ласка, сідайте ближче, Борис Васильович. Виконуючий обов'язки голови Держатомрегулювання. На жаль, немає керівника, пішов з життя. Будь ласка, по суті.

СТОЛЯРЧУК Б.В. Да. Спасибо. Значит вашому вниманию предлагается проект закона Украины про внесення змін до деяких законів України, а саме проект розроблений з метою приведення дозвільної системи у сфері використання ядерної енергії у відповідність до Закону України про адміністративні послуги, а також для оптимізації дозвільної діяльності та спрощення умов ведення бізнесу, так звана дерегуляція.

По-перше, пропонується в Законі України про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії передбачити перелік та вимоги до документів, необхідних для отримання документів дозвільного характеру, платність, надання документів дозвільного характеру та розмір плати, граничний строк надання документів дозвільного характеру, перелік підстав для відмови у наданні документів дозвільного характеру. Ці норми прописані з урахуванням положень міжнародних документів з питань регулювання безпеки у сфері використання ядерної енергії. Необхідність запропонованих змін впливає із Закону про адміністративні послуги, відповідно до якого всі вищезазначені норми мають бути передбачені виключно в законі.

Слід додати що до цього часу всі зазначені норми були передбачені в нормативно-правових актах Держатомрегулювання та Кабінету Міністрів. Тобто всі ці норми просто переносяться до тіла Закону України про дозвільну діяльність, як того вимагає Закон України про адміністративні послуги.

Друге. З метою оптимізації дозвільної діяльності у сфері використання ядерної енергії та спрощення умов ведення бізнесу передбачається звільнити від ліцензування деякі види робіт з перевезення радіоактивних матеріалів. Звільнити від такого ліцензування тих суб'єктів, що мають, що вже мають ліцензії на перевезення небезпечних вантажів. Оскільки радіоактивні відходи відносяться до сьомого класу небезпечних вантажів. Тобто фактично має місце подвійне ліцензування.

На поточний час деякі суб'єкти вже мають ліцензії, наприклад, Державної служби України з безпеки на транспорті, а саме: перевезення річковим, морським, автомобільним, залізничним транспортом. А також державної авіаційної служби. Це перевезення повітряним транспортом.

Наступне. Звільнити від ліцензування діяльність, пов'язану з переробкою, зберіганням радіоактивних відходів, яка здійснюється виробниками цих відходів до передачі відходів спеціалізованим підприємствам з поводження такими відходами, та діяльність підрядних організацій, які надають послуги з переробки, зберігання радіоактивних

відходів виробникам або спеціалізованим підприємствам з поводження з радіоактивними відходами, якщо послуги надаються в обсязі ліцензованої діяльності цих замовників.

Наступне. Також пропонується звільнити від ліцензування діяльність, пов'язану з використанням таких джерел іонізуючого випромінювання, які за своїми радіаційними та фізико-технічними характеристиками відповідають критеріям звільнення, установленим Кабінетом Міністрів України. Пропонується до скасування також необхідність отримання дозволу на використання для народногосподарських цілей земель і водойм, розташованих у санітарно-захисній зоні ядерних установок. При цьому залишаються норми закону щодо контролю за продукцією, що виробляється в тих зонах, та обов'язкової згоди НАЕК "Енергоатом" на розташування таких об'єктів у санітарно-захисній зоні.

Все вищенаведене, на наш погляд, усуває дублювання в сфері дозвільної діяльності. Тому як висновок прошу підтримати проект Закону про внесення змін до деяких законів України у сфері використання ядерної енергії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Голова підкомітету Бандуров Володимир Володимирович.

БАНДУРОВ В.В. Шановні колеги, присутні, у нас відбувалась дискусія ще до комітету у рамках підкомітету з питань ядерної політики та ядерної безпеки стосовно цього законопроекту. У мене дуже протирічиві такі думки виникають з цього приводу.

По-перше, що вдалось в'яснити під час обговорення цього законопроекту. Дійсно, у нас сьогодні є певне дублювання цієї функції, я маю на увазі перевезення радіоактивних матеріалів водним, повітряним та залізничним транспортом. При тому що автомобільним транспортом ми все рівно залишаємо цю функцію за Держатомрегулювання. Мені пояснили

спеціалісти, шановні спеціалісти тут присутні, от Борис Васильович він має певний досвід у цій роботі, що відповідні органи, які контролюють перевезення на певному виді транспорту, які надають ліцензію на поводження з сьомою категорією, це поводження з особливо небезпечними матеріалами, вони можуть діяти на основі свого статуту, а відповідні організації будуть діяти на основі тієї ліцензії. Але коли я запитав, чи відомий вам порядок видачі ліцензій за сьомої категорії, як здійснювались, на основі яких критеріїв, що саме вони перевіряють стосовно радіоактивних матеріалів, які мають бути... яка має бути компетенція цього перевізника. Мені відповіли, що ми не знаємо, це вже компетенція інших органів.

Я з точки зору безпеки все-таки хочу переконати вас, своїх колег утриматися або направити на доопрацювання цей законопроект. Ну, по-перше, тому що, я вважаю, що поводження з радіоактивними матеріалами має відслідковувати єдиний орган в Україні, який відповідає за це, а саме Держатомрегулювання.

А, по-друге, цей законопроект, він розроблений за власною ініціативою Держатомрегулювання як вказано в матеріалах і в пояснювальній записці, яка підписана, Царство Небесне, Сергієм Божко, якого вже зараз з нами немає.

По-третє, там є розгромний... розгромна пояснювальна... експертний висновок нашого шановного Борденюка стосовно цього законопроекту, який також рекомендує нам, народним депутатам, відправити цей законопроект на доопрацювання.

Ну, і, по-четверте, я вважаю, що треба звернутися до Кабінету Міністрів України з проханням від комітету щодо якомога швидшого призначення повноцінного голови Держатомрегулювання. Я з глибокою повагою відношусь до вас, Борис Васильович, але керівника цієї організації не повинно бути приставки "виконуючий обов'язки", тому що це дуже серйозна організація. Тобто я... можете бути призначений ви або інша компетентна людина. Але це повинна бути повноцінна функція, ви самі

розумієте чому, з огляду і на міжнародний престиж України, тому що 22 квітня цього року відбудеться засідання Ради МАГАТЕ, на якому Україна повноцінний є учасник і член, і там буде слухання і України, це відбувається раз в 4 роки і ще ніколи за історію незалежності України Україну не представляв чи то заступник, чи то виконуючий обов'язки. Тому, я думаю, що ми до цього питання повинні повернутися одразу після призначення нового керівника голови, який нам викладе своє бачення цього питання. Тому я рекомендую вам утриматися або на доопрацювання. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка. Мікрофон, будь ласка. Мікрофон.

_____. Ми отримали висновок на проект нашого закону, те, що повідомляли. На мій погляд, нічого розгромного там немає. Всі зауваження нами аргументовано відхилені, крім двох. Ми готові надати ПЕКівському комітету наші відповіді, які просто відповідають на все ці зауваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна запитання? А чому ви не аргументували це до засідання комітету?

_____. Мене ніхто не питав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Які є запитання?

_____. І висновок... В понеділок отримали висновок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович, будь ласка. Артур Володимирович.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Тарас Васильович, послушали вашу доповідь. В мене питання... Я згоден з моїм колегою Володимиром Володимировичем. В мене є питання і на що треба звернути увагу. Чому я його підтримаю?

Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів. І тут є висновок за 3 пунктом щодо змін до частини, ну, і таке по тексту. Ну, я вважаю, що на це треба звернути увагу, і коли це буде доопрацьовано, я вважаю, що ми можемо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Ольга Валентинівна, будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановний пане доповідач. Я за три роки в цьому комітеті жодного разу не отримала жодного звернення від жодної компанії, яке би просило те, що ви пропонуєте, ну, в приблизному напрямку. Для мене особисто виглядає трошки так, ніби уряду треба зробити план по дерегуляції і кожному міністерству, кожному органу зробили пропозицію, подайте там десять правок якихось, і так-от набрали.

От я погоджуюся з колегою в тому сенсі, що погодження саме з ядерними всіма об'єктами, відходами, джерелами і так далі, воно потребує в очах громадськості якось дуже такої, ну, серйозного підходу. І нам би всім не хотілося помилитися в тому, я дуже гарно пам'ятаю, коли ми приймали Закон про ліцензування, як на останньому кроці ми бігали вдвох, утрьох і саме по дзвінкам з вашого відомства, в тому числі, ми намагалися зупинити те, щоб забрали ці ліцензії, і ми їх вставили у текст. А тепер виходить, що ми самі собі протирічило, і в мене з цього, точки зору, пропозиція, можливо якась трішки пошуку консенсусу, можливо відкласти це рішення на тиждень, на два і ви поспілкуєтесь більше, і розберетесь чи можна його прийняти у першому читанні хоч в якомусь вигляді, як би задовольнив вас, як...

_____. "Энергоатом" в состоянии сделать нормальный такой, который можно принять за основу и в целом, серьезная организация.

БАНДУРОВ В.В. Абсолютно верно. Можно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

БАНДУРОВ В.В. Я не хотів би, щоб ми цю ініціативу державтоврегулювання перекладали зараз на депутатів між першим і другим, знову щось намагалися вирішити. Я не наводив там інші приклади, до речі, там необхідність скасувати дозвіл на використання для народногосподарських цілей, земель і водойм, розташованих у санітарно-захисній зоні. Да, дійсно, сьогодні є ліцензіат НАЕК "Енергоатом", який відповідає за експлуатацію ядерного об'єкта, і він в праві вирішувати. Але ми не дублюємо функцію, коли говоримо сьогодні, от сьогодні, за діючим законодавством, для того, щоб побудувати ту ж саму АЗС на відстані 500 метрів від атомного блоку, треба крім дозволу експлуатуючої організації, треба ще дозвіл регулюючої організації, ДІЯРУ. І окрім цього треба ще докласти дозволи відповідних правоохоронних органів, СБУ, МВД і таке інше для того, щоб це зробити. І, я думаю, що ми тут не дуємо на холодне, коли це робимо, тому що у разі, якщо ми це відмінімо, то ліцензіат буде доповідати про зміну ліцензійних умов лише один раз в 10 років перед ДІЯРУ, і ніхто не застрахований від того, що за ці 10 років щось зміниться настільки кардинально, що це призведе до якихось наслідків. Тому я б навпаки в цьому сенсі в безпековому питанні я би нагружав би ДІЯРУ додатковими завданнями, а не забирав у них компетенції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, якщо можна, якщо немає бажаючих запитати або щось сказати, я би декілька слів, свою точку зору висловив.

Відверто кажучи, я однозначно Володимира Володимировича підтримую в частині того, що питання безпеки, ядерної енергетики України є просто ключовим на сьогоднішній день, враховуючи, що фактично 60 відсотків всієї електричної генерації у нас лежить на плечах атомщиків. І при такому навантаженню у нас повинна бути ефективна система моніторингу і контролю, дуже ефективна. Моя точка зору, що ми повинні думати на холодне, в цьому сенсі ми повинні думати на холодне, маючи дуже трагічний досвід Чорнобильської станції. Враховуючи те, що ми сьогодні в атомній галузі підійшли до продовження терміну експлуатації атомних блоків – це дуже серйозна задача і дуже складна задача. Тому що ми перше-друге Запоріжжя продовжили на 10 років. І ця робота повинна продовжуватись і тут ми чітко повинні розуміти, що у вас повинен бути достатній інструмент і відповідальність для того, щоб люди спали спокійно.

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Послухайте, якщо такий інструмент є, то у всіх у нас повинен бути консенсус в цій частині, тому, можливо, я підтримав би рішення підкомітету, Володимир Володимирович, але, можливо, я б запропонував його трошки-трошки змінити. Давайте ми цей законопроект, ми його відкладемо до прийняття кадрового рішення по Держатомреглаванню. Якщо керівництво, яке прийде буде призначене, буде вважати, що його треба відкликати, вони його відкличуть, або вони прийдуть з аргументами того, що цей закон потрібний. Щоб ми не запускали, а дали можливість все-таки більш швидкої реакції на цей законопроект.

_____. А хто буде впливати на рішення про...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не знаю, Кабінет Міністрів.

_____. До чого тут наші висновки? Ми по суті проекту закону висловлюємося... *(Не чути)*

_____. Можливо, є сенс на доопрацювання, а далі уже в процесі...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто позиція підкомітету: відправити на доопрацювання. Авторам відправити на доопрацювання. Я можу тоді таку пропозицію поставити на голосування?

Тоді хто за те, щоб запропонований законопроект відправити авторам на доопрацювання, прошу проголосувати. Хто – проти? Утримався? Один. Дякую.

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження. Романовський та інші, 5631. У нас є хтось від авторів? Тоді я пропоную перенести.

Слідуючий законопроект про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення законодавства з питань поводження з радіоактивними відходами. Автор Кабінет Міністрів України 6089. Доповідач – Зінкевич Любов Ігнатівна... Іванівна, начальник управління Державного агентства України з управління зони відчуження. Будь ласка, Любов Іванівна.

Дуже коротко, по суті. Будь ласка, добре.

ЗІНКЕВИЧ Л.І. Дякую.

Шановні народні депутати! Шановні присутні! Проект закону, що пропонується для розгляду...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Трошки ближче мікрофон візьміть, будь ласка.

ЗІНКЕВИЧ Л.І. Вибачте, я дуже тихо розмовляю. Тому... проект закону, що пропонується до розгляду розроблявся у тісній співпраці з Європейською комісією. Я принесла ці результати цих... можете народні депутати взяти... За рекомендаціями країни для України що робити з нашою класифікацією радіоактивних відходів.

Чому така ситуація виникла зараз із захороненням радіоактивних відходів? Як відомо, остаточна відповідальність за поводження з радіоактивними відходами покладена на державу. Тобто держава має, повинна платити за захоронення всіх радіоактивних відходів, які утворюються в Україні. На даний час в нас є тільки два типи радіоактивних відходів, два типи сховищ, в яких захоронюються... повинні захоронюватися радіоактивні відходи – це приповерхневі сховища і геологічні сховища. В приповерхневих сховищах повинні захоронюватися короткоіснуючі, а в геологічному сховищі – довгоіснуючі.

Але в нас є також і Чорнобильська катастрофа, в результаті якої утворилося близько від 2 до 3 мільйонів кубічних метрів радіоактивних відходів і майже 98 відсотків цих радіоактивних відходів є довгоіснуючими. І що отримується? Отримується, що всі ці відходи ми повинні захоронити в геологічному сховищі. Геологічне сховище – це дуже дороге задоволення для країни, а такий об'єм геологічного сховища – ще дорожче. Були оцінені вартість захоронення всіх радіоактивних відходів в Україні, це близько 750 мільярдів гривень потрібно, щоб захоронити всі радіоактивні відходи.

Якщо ми запровадимо цю нову класифікацію удосконалену, то вартість захоронення зменшиться в 10 разів. Тому і європейські експерти, і в співпраці з українськими запропонували визначити чотири класи радіоактивних відходів і відповідно 4 класи сховищ для їх захоронення: приповерхнєве сховище, поверхнєве, сховище на середніх глибинах і сховище геологічної формації і також 4 класи, які захоронюються в цих сховищах. Отака наша... отака наша пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Володимир Володимирович.

БАНДУРОВ В.В. Я коротко по суті. Я тут в цьому разі цілковито підтримую позицію Любов Іванівни і позицію Кабінету Міністрів України, і з точки зору безпеки, і з точки зору економії коштів. Але взагалі я, завдячуючи цьому питанню, хочу підняти більш широке питання, яке теж нам треба винести як позицію комітету на розсуд уряду України.

У нас з вами вкрай важка ситуація не тільки, от як Олександр Георгійович правильно зазначив, стосовно продовження терміну експлуатації ядерних блоків. У нас надважлива ситуація: у нас з наступного року, з 2018 року, настає термін, коли згідно з міжнародними договорами до України повернуться ці радіоактивні відходи і нам треба буде їх захоронювати. І все було б добре, бо в Україні з 2008 року діє програма - вона з 1996 року діє, але з 2008 року вона оновлена, - яка передбачає поводження з цими радіоактивними відходами, і ми мали б готуватися до того, аби в Україну ці радіоактивні відходи поверталися. Ми протягом 10 років мали, у нас такий підготовчий період був. І навіть, більше того, от є представник "Енергоатому", Костянтин Володимирович, він підтвердить, що "Енергоатом" в тарифі має таку складову, як на поводження з радіоактивними відходами, і ці кошти кожного року перераховуються до державного бюджету України. І за весь цей час таких коштів уже набігло аж там 5 з половиною мільярдів гривень, з 2008 року. Але от, коли на питання, скільки коштів уже освоєно, так виявилось, що не більше ніж 500 мільйонів гривень. От куди подівалися інші кошти? Яким чином Україна, чи буде вона готова до того, щоб прийняти ці радіоактивні відходи? І що треба зробити уже в цьому році, щоб не чекати, а діяти, саме в 2017 році, для того щоб бути готовими прийняти ці радіоактивні відходи? Ну от, за попередньою інформацією, 340 мільйонів гривень треба уже в бюджеті закласти цього року. І цього не зроблено, на жаль.

От я буду пропонувати звернутися до уряду з питанням комплексно розглянути це питання, щоб ми з вами не вийшли один-на-один з цією проблемою у 2018 році. До неї треба готуватися. Але цей законопроект треба підтримувати однозначно. Він зекономить бюджетні кошти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, хто є... у кого є які запитання? Артур Володимирович, будь ласка.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. У мене два запитання.

Перше запитання. Де до сьогодні або до прийняття цього проекту закону є сховища України цього відпрацьованого ядерного палива?

І друге. Куди ми його повернемо? І чому.... Ну, наприклад, я не бачу... для прийняття рішення я не бачу там програму, там кошторису, де воно буде заховане. Але я бачив таке, що ми будемо підвищувати потужність Хмельницької атомної станції по виробітку електроенергії, наприклад, там за... там збільшення потужності за счет введення нових енергоблоків для експорту електроенергії.

Ну, загалом перше питання. Куди воно було? І де програма, як її побачити? Де воно буде розташовано, і скільки це буде коштувати?

ЗІНКЕВИЧ Л.І. Ви запитуєте про відпрацьоване ядерне паливо чи про радіоактивні відходи?

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Про радіоактивні відходи.

ЗІНКЕВИЧ Л.І. Дякую.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Я вибачаюсь.

ЗІНКЕВИЧ Л.І. Значить, радіоактивні відходи... Зараз будуються сховища в зоні відчуження і захороняться у сховищі, є два... одне сховище ліцензоване, яке будувалося для Чорнобильської атомної електростанції. Є одне сховище, воно ліцензовано і зараз там захороняться радіоактивні відходи.

За часів незалежності України... можу сказати вам, що Україна не побудувала жодного сховища для захоронення радіоактивних відходів. Оце сховище, яке діюче, воно побудоване за кошти Європейської комісії.

Два сховища почала будувати Україна, вони на 95 відсотків готовності, до сих пір не добудовані. Це на комплексі "Вектор" це два сховища, от сюди могли б і прийматись радіоактивні відходи від атомних станцій. Це така ситуація.

_____. Якщо ми повернемо...

ЗІНКЕВИЧ Л.І. Стосовно, стосовно осклованих, це-це...

_____. Я был на Запорожье, я видел там такие...

_____. *(Не чути)*

ЗІНКЕВИЧ Л.І. Відпрацьоване ядерне паливо на сьогодні не признане ще в нас радіоактивними відходами. Воно зберігається до того часу, поки будуть, поки будуть знайдені технології по їх переробці.

Стосовно осклованих високоактивних радіоактивних відходів, які повернуться з Російської Федерації від переробки відпрацьованого ядерного палива українських атомних електростанцій. Так, дійсно вони мають повернутися орієнтовно в 2018 році. На це мають бути окремі контракти на повернення з... між НАЕК "Енергоатомом" і "Маяком". Поки що ці контракти не укладені, але ми готуємося до цього. Ми розробили техніко-

економічне обґрунтування створення такого сховища, затвердили його, розробили проект цього сховища. І зараз воно знаходиться, завершується державна експертиза цього проекту.

Вартість будівництва – це 340 мільйонів гривень. Цього, цих коштів немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це по ЦХОЯТу чи по чому?

ЗІНКЕВИЧ Л.І. Ні, це сховище для осклованих...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, все.

ЗІНКЕВИЧ Л.І. Ми розробили також інвестиційний проект, в складі якого є це сховище. Він був підтриманий Міністерством економіки, однак Міністерство фінансів коштів не виділило.

_____. *(Не чути)*

_____. Если они перекроют дороги, то в 2018 году
вернут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Шановні, шановні колеги, я так розумію, у нас є тут дві частини. Сам закон і реальна проблемна ситуація. яку ми повинні осмислити і професійно поглибитись, набагато краще ніж от тема дискусії, яка в нас зараз відбувається. Я розумію, що позиція комітету рекомендувати в першому читанні прийняти за основу і в цілому, да? І в цілому. Це дає можливість нам зекономити кошти, внести класифікацію відповідно європейським стандартам, і це не впливає на безпеку, так, Любов Іванівна?

ЗІНКЕВИЧ Л.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але друга частина, давайте все-таки тоді окремо на засіданні комітету ми запросимо "Енергоатом", ми запросимо відповідні Мінекології, Міненерго, Мінфін для того, щоби серйозно поговорити про ситуацію, про безпеку і про те, як ми готуємося і очікуємо вирішення тих проблем, які нас очікують у наступному році.

БАНДУРОВ В.В. Олександр Георгійович, ви дозволите?

Я б рекомендував би направити на Кабінет Міністрів України, звернути увагу на це питання. Ми достатньо обговорили для того, щоби звернути увагу уряду на необхідність проведення такої наради на площадці Кабінет Міністрів України. Це робочий орган виконавчої влади, який має опікуватися цим питанням. І потім нам доповісти за результатами цієї наради, а ми уже скорегуємо і приймемо рішення відповідно до тої позиції, яка буде вироблена на уряді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Олександр Георгійович, у мене є пропозиція. Зважаючи на висновок, узагальнюючи висновок Головного науково-експертного управління, я пропоную допрацювати. Питання дуже важливе і... Як прискорити? Я розумію, що треба прискорити. В такому вигляді я не зможу підтримати. Моя пропозиція – доопрацювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Ще у...

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Можливо, в першому читанні – для компромісу, а між першим і другим – доопрацювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді пропозиція: в першому читанні. Рекомендувати парламенту в першому читанні прийняти за основу і між першим і другим читанням допрацювати відповідно до того, про що сказав Артур Володимирович.

Я можу поставити це на голосування? Тоді хто за таке рішення: в першому читанні за основу – прошу проголосувати. Дякую. Плюс один утримався.

Так, шановні колеги, закон, проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо охорони теплових мереж. Кабінет Міністрів України (6090). Галина Василівна Карп, перший заступник міністра енергетики та вугільної промисловості.

КАРП Г.В. Шановні народні депутати, проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо охорони теплових мереж розроблено з метою встановлення повноважень Кабінету Міністрів України затверджувати правила охорони теплових мереж.

На сьогодні чинне законодавство, на жаль, не встановлює таких повноважень Кабінету Міністрів України. Досвід експлуатації теплових мереж показав, що низка конфліктних ситуацій по забудові і нещасних випадках пов'язаних з особливим режимом охоронної зони виникає через неналежне правове регулювання питань фіксування порушень в охоронних зонах теплових мереж, контролю технічного стану теплових мереж, розмежування прав, обов'язків та відповідальності користувачів з цих мереж і третіх осіб, що буде прописано у правилах охорони теплових мереж і які дадуть змогу затверджуватися цим законом.

Даний проект закону погоджено без зауважень центральними органами виконавчої влади. Міністерством юстиції з зауваженнями, які враховано частково.

Прошу підтримати зазначений законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лев Теофілович, будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Ну, досить технічний законопроект, насправді те уточнення, узгодження деяких визначень. І насправді магістральні... Тобто підвищується відповідальність за охорону місць прокладання трубопроводів, теплопроводів, не тільки над магістральними теплопроводами, а взагалі над всіма. Тому я вважаю, що правильний законопроект, пропоную підтримати, проголосувати "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я можу поставити на голосування?

Хто за те, щоб прийняти за основу в першому читанні, прошу проголосувати. Дякую.

КАРП Г.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 1 – утримався.

Шановні колеги, у нас два законопроекти, де комітет не головний. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" щодо покращення інвестиційних можливостей у сфері виробництва електричної енергії з альтернативних джерел. Перший законопроект (автори Домбровський, Лівік, Підлісецький, Кацер-Бучковська та інші).

Другий, альтернативний, наш колега Рябчин, Олексій Рябчин. 6081 і 6081-1.

Я думаю, що суть, якщо ви не заперечуєте, коротко доповім суть цього законопроекту. У нас в країні склалася дуже погана традиція, коли інвестори, які хочуть інвестувати в проекти відновлювальної енергетики, нової генерації, взяли багато років тому технічні умови на підключення в "Укренерго", в обленерго. Зайняли відповідні... зарезервували відповідні потужності, трансформаторні потужності, які зафіксовані, і нічого не

роблять. І це вже продовжується багато років. І тепер, коли приходять нові інвестори і хочуть в цих точках, да, або в цих регіонах запустити нові проекти по новій генерації, їм кажуть, ні, у нас уже неможна, тому що у нас зарезервовані потужності. І періоду давності цього немає. Ми цим законопроектом спільно, от з Держенергоефективністю, ми проводили декілька робочих груп, експертів збирали, пропонуємо дати термін 3 роки, щоб протягом 3 років ці технічні умови діють. Але, якщо інвестор протягом 3 років нічого не зробив, то вони автоматично втрачаються, і новий інвестор має право прийти і отримати нові технічні умови і інвестувати, і отримати якби можливість для реалізації свого проекту.

Сергій Дмитрович, будь ласка, якщо є якісь деталі, що я не звернув на них уваги.

САВЧУК С.Д. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо можна коротко. І в чому ще специфіка? Рябчина немає сьогодні. Сергій Дмитрович, але, якщо можна. В чому специфіка альтернативного законопроекту Рябчина?

САВЧУК С.Д. Добре. Шановний Олександр Георгійович, шановні члени комітету, присутні! Дійсно, на сьогоднішній день ця проблема існує, і вже по об'єктам відновлювальних джерел енергії взагалі у нас потенціал граничної потужності по ВДЕ, підключенню, 5,2 гігаватта, а по об'єктам відновлювальних видано на руки вже 4 з половиною гігавата технічних умов безстроково. Такої практики немає ніде в світі. Я недавно з прибалтами зустрічався – у них все в порядку з відновлюваними джерелами, у них взагалі на півроку видаються ці технічні умови. А у нас получається, що, дійсно, сьогодні по руках гуляє цей, приходить інвестор, каже: "Я хочу підключитися". Його не підключають, він йде до тих, в кого є ці технічні умови. Ці йому завищують ціну, фактично торгуються з ним. Як колись оце

участків понабирали земельних, так само технічних умов понабирають. Самі не інвестують і другим заламують ціну.

Якщо ми приймаємо цей законопроект в такому вигляді, як це буде, то получається зворотній відлік вже для тих, в кого ці технічні умови на руках. Вони тоді самі або інвестують в свій же проект, під який він взяв ці технічні умови; або йде і шукає інвестора. І це стимулює ринок. А з урахуванням того, що у нас, дійсно, сьогодні проблема з вугіллям і так далі, нам зараз треба притягувати до себе цих інвесторів, які будуть підключатися. Так от, сьогодні я навіть, спілкуючись з Іреною, міжнародне International renewable energy agency, в Абу-Дабі недавно з'їзд проходив, так вони розказували: "У вас проблема з технічними умовами. Ми під ваш "зелений" тариф хочемо зайти, і він нормальний, він нас приваблює. Ну, ми ж не можемо взяти технічні умови, а у вас зарезервовані такі потужності".

Тому і по логіці, і по економіці, і по взагалі міжнародній підтримці конкретних фондів, і венчурних в тому числі, які хочуть зайти в проекти "зеленої" енергетики, цей законопроект вирішить це питання. І дуже серйозно, ну, познімає конкретно бар'єри і дасть на ринок оці технічні умови в обсязі 4 з половиною гігавата – це немало. Тому ми дуже просимо вас підтримати цей законопроект.

А що стосується безпосередньо всіх асоціацій, які приймали участь в робочій групі, то вони нас підтримали. І інвестори, і діючі, справжні інвестори, діючі по відновлюваним джерелам, і зарубіжні, які хочуть зайти, вони теж підтримують цей законопроект. Тому я дуже вас прошу: підтримайте нас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, які запитання? Михайло Леонтійович.

БОНДАР МЛ. Однозначно будемо підтримувати. Але чи не виникне потім судових позовів? Не буде такого? Чи буде?

_____. *(Не чути)*

(Загальна дискусія)

_____. Те, хто вже взяв, для них теж 3 роки ще пойдуть....

(Загальна дискусія)

_____. Да, то єсть, якщо сьогодні хтось-то в залі сидить, знає, що у нього є ці технічні умови, він вже сьогодні має шукати інвестора, у нього є ще час, як мінімум, 2,5 роки. Я думаю, що ми... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ольга Валентинівна, будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Ну тут дуже потужний перелік співавторів у першого закону. Але різниця між першим і другим, наскільки я зрозуміла. Ідея одна і та сама. Але у другому від Рябчина є пропозиція ніби зробити альтернативну можливість для тих, у кого ці умови є, все ж таки знайти... продовжити строк до 5 років за таких-то там умов.

_____. *(Не чути)*

БЄЛЬКОВА О.В. Ну от я просто звертаю увагу, я консультуюся з вами. І в принципі, тут є ще одна можливість – це передача технічних умов третій стороні. *(Шум у залі)*

З огляду на це я хотіла запитати у вас, Олександр Георгійович, а що, не було можливості це... ну слепить коня і трепетную лань?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Була.

БЄЛЬКОВА О.В. Але не вийшло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Но є бажання мати альтернативний законопроект.

БЄЛЬКОВА О.В. Ага, понятно.

БЄЛЬКОВА О.В. Хорошо. Значить, не було. Молодо – зелено.

Тому я підтримую тоді ваш законопроект. А між першим і другим читанням, напевно, треба буде врахувати....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інтегрувати...

БЄЛЬКОВА О.В. ...раціональні норми, якщо вони раціональні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка,

_____. Шановні колеги! Дійсно, дуже актуальний законопроект, я його цілковито підтримую і не тільки там теоретично, зокрема в Запорізькій області є надпотужна організація (не пам'ятаю назви), на яку сьогодні видано технічні умови на 500 мегават. І уже на протязі 6 років нічого не робиться... ну майже нічого не робиться, але там щось, якісь кроки робляться. Ви ж знаєте, що це не тільки призводить до не створення там нових потужностей, до не створення нових робочих місць, до блокування, це призводить... За цей час виділено багато земельних ділянок під нові потужності, і вони продовжують виділятися. Ці ділянки не обробляються, вони виводяться із обігу як сільськогосподарські ділянки. Тобто Україна втрачає, це однозначно.

То у мене питання до авторів. Отут 3, 5 років. Я вважаю, що прибалтійський досвід, він більш корисний, це тому вони мають сьогодні... Скільки? 30 відсотків уже мають? Альтернативних.

САВЧУК С.Д. Ну, у них за 50 уже... А по теплу 82.

_____. Тобто треба більш кардинально діяти. Якщо хтось до цього не спромігся, там 6-5 років нічого взагалі не інвестувати, то чому ми повинні чекати 5 років? Чому перегляд чи ревізію не потрібно робити на протязі року допустим, якщо це вже діючі технічні умови.

САВЧУК С.Д. Якщо дозволите...

_____. Тобто у мене так само от між першим і другим читанням, які можуть бути вирішені, якщо можете відповісте. Але категорично треба підтримувати ці законопроекти. Я дякую...

САВЧУК С.Д. Якщо дозволите. Ми виходили...

_____. *(Не чути)*

САВЧУК С.Д. Ми хотіли два роки, точно вам... У нас з самого початку було два роки, але боїмося, що в залі можуть виникнути спекуляції з цього приводу, тому ми як компроміс брали три роки. Але, якщо між першим і другим читанням...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вибачаюсь. У нас колега Батенко голосує за базовий законопроект. Це перше. Я як би фіксую для того...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. За основу.

Ну, будь ласка. Тільки одна хвилина. Добре?

_____. (Не чути)

_____. Абсолютно підтримуючи цю ідею, я хочу все-таки два слова сказати про відмінність закону Рябчина до цього законопроекту. Я зверну увагу як на сьогодні діюча система, буквально коротко. І так же така ж ідеологія по запропонованому новому Закону про новий ринок.

В основу вкладається договір, технічною мовою це додаток до договору. І термін дії будівництва розписано у договорі поетапно. Якщо ти не зробив перший, другий, третій крок то ти вже можеш, договір може бути розірваний.

І відмінність цих законопроектів, що в законі альтернативному зазначено, що технічні умови повинні діяти по договору як додаток до договору, але не більше, що дає можливість станціям, які будуються півроку, не розтягувати їх на три роки, а припинити дію протягом півроку, рік – рік, два – два, три – три.

Крім того, звертаю увагу, що в прикінцевих положеннях, коли мова йде про продовження дій,, які вже діють, на сьогоднішній день 80 чи 90 відсотків технічних умов, які діють, вони майже менше року. І, що тільки що озвучений, він же будується навіть більше 8 років і вже в цьому році може бути припинений як, тому що не виконує свої зобов'язання. В запропонованому базовому законопроекті їм ще на 3 роки продовжується термін будівництва всіх об'єктів, які вже на сьогоднішній день.

_____. (Не чути)

_____. Конечно, да. І це, на мій погляд, є трохи такі, ну...

_____. Це базовий закон чи Рябчина?

_____. Базовий. Рябчина закон каже про те, що в технічному протягом строку дії договору на приєднання. Тому що, якщо він закінчився, все, у тебе питання нема. Але не більше там певного періоду. Щоб не було можливості монополісту цим маніпулювати і продовжувати скільки завгодно... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коли підписується договір дії на приєднання?

_____. Договір на приєднання підписується під час подання заяви. Процедура така. Ви звертаєтесь, вам дають вихідні умови. На ці вихідні умови вам дають проект договору на приєднання і додаток технічної умови на приєднання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ти нічого не робиш і нічого не підписуєш.

_____. Закінчується термін дії договору, у тебе все ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ти договір не підписуєш.

_____. Ні, а тоді технічних умов нема, якщо договір не підписуєш. Ну, от.

І ще, якщо можна, одна ремарочка. Безумовно, я розумію, не хочу, щоб зупинилось, якщо буде йти ця, але така проблема існує не тільки в альтернативній енергетиці, а в цілому в енергетиці. І, конечно, бажаніше, конечно, було б, щоб розвернути це на всю енергетику. Але, якщо це буде стримувати рух цього закону, тоді це питання я знімаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, дивіться, просто декілька слів перед голосуванням. Я був більш радикально налаштований. Я як людина, яка

практично знає цю проблему, да, я вважаю, що два роки було б абсолютно достатньо навіть по складним проектам для того, щоб отримати дозвіл на будівництво і почати інвестувати.

Але, враховуючи, що ми провели там консультації з різними асоціаціями, з різними там інвесторами, все-таки якась оптимальна середина там 3 роки.

Позиція номер два. Нам треба дуже швидко реагувати. Проблеми, які ми маємо сьогодні і про які Артур Володимирович говорив в українській енергетиці, з точки зору створення нових генеруючих потужностей, ми завтра зіштовхнемось. Не важливо, які це потужності, чи відновлювальні, чи не відновлювальні.

Але ми завтра зіштовхнемось з проблемою того, що трансформаторні підстанції, ну, просто завантажені, ну, пасивно, да? І тому для мене однозначно, що тут треба рухатись вперед.

Я був прихильником, що ми будемо мати один законопроект, врахуємо в ньому всі бачення для того, щоб вони були узгоджені. У нас, на жаль, якось так получилось, що всі об'єдналися на базі першого законопроекту, потім Олексій запропонував, каже, давайте я буду робити, я не буду підписувати, я буду робити свій альтернативний законопроект, я вважаю це не зовсім правильно. Тому я би запропонував так, давайте приймемо за основу, моя пропозиція, перший законопроект базовий і між першим і другим читанням всі позитивні моменти, які є у другому альтернативному законопроекті інтегруємо як його до підготовки в другому читанні.

Так, будь ласка, Артур Володимирович.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Я вибачаюсь, згоден. Я хотел бы ответить, у нас нет проблемы в вашем докладе, у нас нет проблемы с углем в Украине. Вот когда вы презентовали этот законопроект, у нас нет проблемы с углем, у нас есть проблемы с его отсутствием.

Владимир, вот то, что вы говорили, вот по землям пахотным. И еще раз, у нас есть Ботиевская ВЭС, и нужно поехать, там нет пахотных земель, там...

_____. Согласен... *(Не чути)*

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Поэтому просто, Володя, чтобы слышали из тех ВЭСов, которые я проезжал, там они не на пахотных землях, точно не на пахотных землях. Газовые скважины...

_____. *(Не чути)*

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Точно не в полемику вступаю. Просто... И этот законопроект, там есть, абсолютно, Александр, поддерживаю. И может быть Алексей Рябчин присоединиться туда, в первом чтении его нужно поддерживать. Я в первом чтении, за основу, я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кто за те, щоб прийняти...

_____. Можно одну ремарку?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

_____. Я прошу прощения, я хочу правильно ли я понял представителя "Укрэнерго", то есть этот законопроект позволит... базовый, позволит недобросовестным контрагентам, базируясь на этом законопроекте, продлевать свою бездеятельность на более длинный, чем установленный договором, срок?

Я задал вопрос "Укрэнерго".

_____. Технические условия, действительно, они будут продлены еще на три роки.

_____. Еще на три года? Независимо от того, как подписан договор. То есть это позволит на основе закона...

_____. Но тут есть нюанс. Тут є нюанс я в этом плане хочу обратить внимание, что даже на сегодняшний день, когда технические условия бессрочными они остаются, договор в том или ином виде их, конечно, ограничивает. То есть договор ограничивает действия техническогоВернее они как, по закону они бессрочны, но в принципе договор на присоединение закончился, договор разорвался, а у них додаток...

_____. Вы акцентировали внимание, что ключевая разница между двумя законопроектами именно в том, что один законопроект автоматически продлевает на три года, а второй все-таки привязывается к договору.

_____. Привязывается к договору. Это по "Прикінцевих положеннях". И то же самое в голове закона. Один законопроект устанавливает три года четко, а второй привязывается к договору, но максимум три года.

_____. Но максимум три года.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, давайте я вибачаюсь. Колеги, тут автор альтернативний. Я думаю, якщо ми Олексію дамо можливість свою точку зору сказати, Олексій. А потім ми ще продовжимо дискусію перед тим, як голосувати.

РЯБЧИН О.М. Так, по-перше, колеги, я перепрошую за своє запізнення у зв'язку з такими подіями у Верховній Раді, які відбулися. А також я хочу перед тим як я буду доповідати законопроект я хочу задати запитання з приводу кворуму нашого комітету.

У нас на сьогоднішній день 20 депутатів членів комітету, тому що додався до нас мій колега з "Батьківщини" пан Богдан Руслан... Так, його цікавить це питання. На складі комітету на сайті Верховної Ради я вже бачив, що він присутній. Тому в мене питання про кворум комітету, чи можу я дізнатися, скільки у нас кворум 10 чи 9?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію, мені закрити засідання комітету зараз?

РЯБЧИН О.М. Ні, мені просто цікаво з цим питанням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, я можу зараз закрити... Якщо ти прийшов для того, щоб задати це питання, коли всі твої колеги працювали і не запізнилися, коли було 10 народних депутатів для того, щоб був кворум, і ти прийшов на останніх хвилинах, коли розглядається твій законопроект, і ми дочекалися не проголосували, я вважаю, що це як мінімум некоректно.

РЯБЧИН О.М. Я просто хотів запитати перше питання, скільки у нас кворум для того, щоб я дізнався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому ти хотів запитати, я тобі відповів, я вважаю, що це некоректне запитання в процесі, коли обговорюємо законопроект

_____. Мы дождались тебя, чтобы послушать законопроект, Алексей.

РЯБЧИН О.М. Добре.

Я ще... я зараз доповім свій законопроект...

_____. *(Не чути)*

РЯБЧИН О.М. Дякую вам.

_____. *(Не чути)*

РЯБЧИН О.М. Десять людей було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Було, да.

(Загальна дискусія)

РЯБЧИН О.М. Добре. Я розумію. І тоді, тоді в мене запитання. Скільки в нас кворум на сьогоднішній час?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одинадцять чоловік. Ну, Олексій прийшов десятий, одинадцятий.

РЯБЧИН О.М. Тому в мене і запитання: рішення, які приймалися до цього були прийняті при кворумі чи не при кворумі? Дякую. Для мене це було дуже важливо дізнатися.

З приводу цього законопроекту. Держенергоефективності подали законопроект, який каже про те, що треба ТУ робити тільки три роки і все, якщо там жодних умов – ми просто перериваємо. Я згоден із позицією, що ми повинні вирішити це питання і це вимога, ну, не вимога, а це також проконсультовано було з Європейським енергетичним співтовариством. Однак я пропоную більш детально розписати цю процедуру, тому що там є положення, які можуть призвести до корупції при вирішенні цих питань. Тому я хочу більш чітко після консультацій з ринком, після консультацій зі

всіма стейкхолдерами хотів би прописати більш чіткі речі, яким чином це буде, чи це буде вирішуватися.

_____. А як саме? Поясніть, будь ласка, просто ми тут намагалися знайти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є два законопроекти. Чим альтернативні законопроект відрізняється від базового законопроекту?

РЯБЧИН О.М. В альтернативному законопроекті... Зараз попросив своїх помічників, щоб вони мені роздали документи. В альтернативному законопроекті прописуються більш детально, за яких умов може бути продовжено... продовжені ці техумови. Тому що різні види бізнесу, наприклад, вітряні станції строяться набагато довше, ніж там сонячні станції. Можуть бути різні умови, за яких вони не змогли підключитися саме у трирічний термін. Тому там є... Я прошу мене не перебивати. Дякую.

Там є різні речі і суб'єктивні, і об'єктивні фактори, за для яких треба враховувати для того, щоб... щоб ці речі були продовжені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Там ще була одна, Сергій, біля тебе піднята рука. Будь ласка, ваш коментарій, і я ставлю на голосування.

_____. Короткий коментар якраз по законопроекту, який дає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Трошки ближче мікрофон.

_____. ...конкретний – 3 роки. Якраз саме законопроектом ми робимо термін не більше 3 років. А договором, про який говорили, ми не

забороняємо на півроку, на два роки, на два з половиною роки, в залежності від того, який це буде проект. І можуть його продовжити тільки до 3 років. А законопроект, який пропонується альтернативний, там саме 3 роки і з продовженням до 5 років. От якраз тут і корупція є. І якраз там продовження, якщо початок будівництва, хтось привіз якісь матеріали і сказав: "Початок будівництва", і автоматом п'ять років тримає цей участок і нікому не дає можливості будувати там. Чи побудував якусь кібітку і сказав, що він почав будівництво.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, тоді, якщо ви дозволите, я так розумію, що загальна як би, ну, не загальна, але базова пропозиція, яка звучала, законопроект 6081 прийняти за основу в першому читанні. І між першим і другим читанням спробувати об'єднати всі позитивні моменти, які є в альтернативному, врахувати між першим і другим читанням. Правильно?

РЯБЧИН О.М. Дякую, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас було одне голосування, уже враховуючи, що Олексія так дуже цікавить кворум, у нас було голосування за Батенка, який його озвучив. І у нас утримався народний депутат Іоффе.

І я тоді ставлю на голосування. Хто за це рішення, прошу проголосувати. Дякую. Хто – проти? Утримався? Одноголосно.

РЯБЧИН О.М. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, один, Іоффе, утримався.

Шановні колеги, ми всі як би питання розглянули. Але я хотів би, я хотів би ще поставити на голосування позицію, яку озвучив наш колега Підлісецький у зв'язку з підготовкою, у зв'язку з підготовкою законопроекту

про ринок електричної енергії стосовно тих правок, які нам поступали.
Добре?

Сформулюй ще раз.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Позиція проста, позиція проста: прийняти до розгляду до другого читання таблицю, таблицю, підготовлену робочою групою, в яку ввійшли правки, які пройшли, які поступили після 14 терміну, 14 днів, бо вони поступали значно пізніше. І також правки, які були напрацьовані робочою групою спільно з секретаріатом.

_____. *(Не чути)*

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Прийняти правки і... Та ви вже бачили їх ще два тижні тому. Вони ж вже відправлені всі.

(Загальна дискусія)

БЄЛЬКОВА О.В. Дозвольте я уточню.

Лев Теофілович, ви зараз говорите про те, що у відхід від традиційної процедури треба прийняти до відома. Але це не означає, що ми зараз голосуємо по правкам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ні, ні. Прийняти до відома.

(Загальна дискусія)

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Це ad hoc. Тобто...

БЄЛЬКОВА О.В. Ну, я шановному колезі нагадаю, що, коли я працювала дуже успішно разом з вами над Законом про ринок газу, то депутат Мартовицький був одним з тих продуктивних депутатів, який слав мені правки в день, в ночі і поза межами 14 днів. І я з радістю їх приймала,

тому що це плідна дуже співпраця. Тому ми ніколи не голосували по таким питанням. Я до чого? Що це є стандартна практика...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Робоча практика.

БЄЛЬКОВА О.В. ...по комплексним законам. І всі люди це розуміють. А опанувати щодо правок звичайно у кожного є право.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. *(Не чути)*

БЄЛЬКОВА О.В. І фракція "Батьківщина". От, наприклад, Олексій продокує правки за 5 хвилин, буває, до комітету. І я і за ті вдячна.

_____. *(Не чути)*

БЄЛЬКОВА О.В. Да, по НКРЕКП, наприклад.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Єдине, що і пан Іоффе, наш колега, не мав зауважень по ринку газу, а от по ринку електроенергії має зауваження. Тому я хотів підняти це на рішення комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Олексій, будь ласка.

РЯБЧИН О.М. Ще раз. Ми голосуємо за те, щоб ті правки, які були зараз доопрацьовані поза терміном, який нам...

_____. Напрацьовані.

РЯБЧИН О.М. Напрацьовані. Щоб ми їх також розглянули і включили.
Просто чисто на включення. Дякую.
(Загальна дискусія)

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Термін є 14 днів після прийняття в першому читанні.

_____. (Не чути)

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Від вас, пане Мартовицький, пропозиція приходила ще минулого тижня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі! Це... Послухайте!
(Загальна дискусія)

Шановні колеги! Для нашого комітету і для будь-якого іншого комітету це нормальна робоча практика. Нормальна робоча практика. Але враховуючи, що закон складний, дискусійний, Лев Теофілович як керівник робочої групи хоче заручитися підтримкою, розумінням комітету, і це правильно. Щоб потім не упрікали його, що там він, щось...

Я прошу цю позицію підтримати. Хто – за? Дякую. Прийнято одногolosно.

Шановні...

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Шановні колеги, я дякую, я дякую за...

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 30 секунд. Колеги, 30 секунд. Я прошу 30 секунд.

Дивіться, я прошу... По-перше, я дякую всім членам комітету за те, що сьогодні ви є, і за те, що у нас є кворум. І я хочу всім нагадати, ми домовилися, що у нас дні засідання комітету, ми нічого не плануємо з 14.30, там дві години. Тому що це ненормально, коли у нас є проблема там з кворумом. Давайте, от засідання комітету – це святий час, і давайте ми як би це будемо віддавати так само як і в парламенті, ну, роботі. А то получається, що я замість того, щоб працювати там в парламенті, да, я починаю кожного шукати, підходити, просити, прийди, будь ласка, тому що кворуму не буде. Це ненормально, це неправильно.

(Загальна дискусія)

Артур Владимирович, я говорю это вслух.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я говорю это вслух.

БЕЛЬКОВА О.В. Александр Георгиевич, есть предложение. Коллеги, ну, не для того, чтобы мы тут начали дискуссии долгие, но в прошлом созыве я работала в Комитете банков и финансовой деятельности, и там тоже была такая же приблизительно проблема. И было найдено решение, что заседания комитета были во вторник или в четверг. Это очень сильно поднимает шанс собрать кворум.

Я бы рассмотрела в обеденный перерыв вторника или четверг.

_____. А мы успеем за полтора часа?

БЕЛКОВА О.В. У нас очень эффективный глава комитета, мы все успеем, если бы мы только хотели. Вот вы подумайте над этим, и точно будет быстрее.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте так, ми залишаємося на позиції середі, але пропозицію Ольги Валентинівни ми осмислимо. Добре? Я вам всім дякую.